

Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 mei 2021 tot uitvoering van diverse bepalingen uit de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, wat betreft het toezicht op de naleving van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen en tot vastlegging van de digitale atlas van de gerangschikte onbevaarbare waterlopen en publieke grachten

Rechtsgrond

Dit besluit is gebaseerd op:

- de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, artikel 5, vervangen bij het decreet van 26 april 2019.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- Het ontwerp van de digitale atlas van de gerangschikte onbevaarbare waterlopen en publieke grachten werd van 1 september 2021 tot en met 28 februari 2022 ter inzage gelegd bij de gemeenten in het kader van het openbaar onderzoek.
- De Inspectie van Financiën heeft gunstig advies gegeven op 13 mei 2026.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- De digitale atlas van de onbevaarbare waterlopen en publieke grachten werd op 7 februari 2023 na een openbaar onderzoek via een ministerieel besluit goedgekeurd, zoals bepaald in artikel 4, §4, van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 mei 2021 tot uitvoering van diverse bepalingen uit de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, wat betreft het toezicht op de naleving van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen.
- Tegen die beslissing werden twee procedures bij de Raad van State opgestart.

- Met het arrest 265.472 van 20 januari 2026 heeft de Raad van State het ministerieel besluit van 7 februari 2023 vernietigd. In het arrest van 20 januari 2026 is de Raad van State van oordeel dat "de bestreden beslissing een reglementaire akte is", "waar bij de vaststelling van de situering van de waterlopen en grachten een verordenende bevoegdheid wordt uitgeoefend, dat een dergelijke vaststelling en de gevolgen die dit heeft in het rechtsverkeer niet kan worden beschouwd als zijnde een (aanvullende) uitvoeringsmaatregel van bijkomstige of detailmatige aard", "zodat niet de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme maar wel de Vlaamse regering te dezen bevoegd was."
- Daarnaast wees de Raad van State op de beperkte inspraakmogelijkheid tijdens het openbaar onderzoek. Het openbaar onderzoek heeft echter alleen als doel om de correctheid van de beschikbare gegevens van de aslijnen en de informatie over de dwarsprofielen periodiek te controleren. In die procedure is er geen beleidsruimte om nieuwe waterlopen te klasseren als onbevaarbare waterloop of om de categorie van een waterloop te wijzigen. Voor dergelijke wijzigingen zijn artikel 4 en 4bis van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen van toepassing. Bijgevolg is er geen ruimte om een andere waterbeheerder aan te duiden. Ook de naam van de waterloop, de VHAG-code en het waterloopnummer kunnen niet gewijzigd worden in het kader van die procedure. Ook een wijziging van de breedte van de erfdienstbaarheidszone is niet mogelijk bij de goedkeuring van de digitale atlas. Voor de aanduiding van publieke grachten en de breedte van de erfdienstbaarheidszone door gemeenten of polders en wateringen is in artikel 23ter van de wet onbevaarbare waterlopen een specifieke procedure vastgelegd. In het voormelde besluit van de Vlaamse Regering van 7 mei 2021 is er dan ook voor gekozen om alleen de mogelijke wijzigingen in het kader van de procedure, vermeld in artikel 5 van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, expliciet aan een openbaar onderzoek te onderwerpen. De periodieke goedkeuring van de digitale atlas heeft tot doel de pertinentie en correctheid van de beschikbare gegevens te verifiëren, niet om nieuwe beleidsbeslissingen te nemen.
- Na de start van het openbaar onderzoek op 1 september 2021 werden op basis van bestuurlijke beslissingen wijzigingen aangebracht. De wijzigingen werden conform artikel 5 van het voormelde besluit van de Vlaamse Regering van 7 mei 2021 opgenomen in de digitale atlas.
- Met dit besluit wordt het voormelde besluit van de Vlaamse regering van 7 mei 2021 gewijzigd, rekening houdend met het arrest 265.472 van 20 januari 2026 van de Raad van State en wordt de digitale atlas van de gerangschikte onbevaarbare waterlopen en publieke grachten vastgelegd.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. In artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 mei 2021 tot uitvoering van diverse bepalingen uit de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, wat betreft het toezicht op de naleving van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 3, derde lid, wordt de zin "Dat voorstel bestaat uit een of meer ontwerpbesluiten." opgeheven;

2° in paragraaf 4 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

"Binnen zestig dagen na de dag waarop de minister het definitieve voorstel ontvangt, legt de minister de digitale atlas van de gerangschikte onbevaarbare waterlopen en publieke grachten ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering.";

2° in paragraaf 4, tweede lid, worden de woorden "ministerieel besluit" vervangen door de woorden "besluit van de Vlaamse Regering".

Art. 2. In artikel 6, eerste lid, van hetzelfde besluit wordt het woord "minister" vervangen door de woorden "Vlaamse Regering".

Art. 3. De Vlaamse Regering legt de digitale atlas van de gerangschikte onbevaarbare waterlopen en publieke grachten vast, zoals opgenomen in het digitale platform over geografische informatie van de Vlaamse overheid, overeenkomstig de versie zoals gevalideerd op 13/04/2026.

Art. 4. De Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 05 juni 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS